

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON r.y. toimisto:
Huvilakatu 19, puh. 22830.

LIITON TOIMIHENKILÖT: Liiton sihteeri ja rahastonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 19, puh. 22830. Puheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Vironkatu 8. C. 46. Varapuheenjohtaja: Tauno Hartikainen, Helsinki, Runebergink. 53. B. 53.

HUOM.! Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on osoitettava toimittajalle, osoitteella: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Vironkatu 8. C. 46.

PAIKKOJEN VALITYKSESTÄ huolehtii sihteeri. Paikkoja välitetään yksinomaan laivoihin.

VIRKAMERKKEJÄ saatavissa sihteeriltä, hinta Smk. 65:— Liiton jäsenmerkin hinta on Smk. 80:—. Merkkejä saatavana joko sihteeriltä tai suoraan Suomen Kultaseppä Oy:ltä, os. Aleksanterink. 15, Helsinki.

KEHOITUS. I.F.R:n vuosikokouksessaan tekemän päätöksen mukaisesti kehoitetaan OH-laivoja olemaan avustamatta perämiessähköttäjiä. Sanomien välityksestä on ehdottomasti perittävä ohjesäännön mukainen maksu.

PESTAUS. Varmistukseksi siitä, että laivasähköttäjä pääsee nauttimaan palkkaussopimuksen tarjoamia etuja, on pestauslaitaisuudessa vaadittava pestauskirjaan palkan kohdalle merkintä "tariffipalkka" ja pestauskirjassa olevan lauseen "Muita työehtoja mikäli niitä ei ole laissa säännöstellty" jälkeen merkintää "tariffiehdot". Pestauslaitaisuudessa on jokaisen itse henkilökohtaisesti valvottava, että merkinnät tulevat pestauskirjaan ennenkuin kirjoittaa nimensä sen alle.

HUOM.! Uusissa pestauksissa on noudatettava liiton uutta palkkaussopimusta.

TOIMIPAIKAT 30. 11. 37.: V. Johansson s/s Aagot. J. Dromberg s/s Sally. L. Lövgren s/s Fidra. V. Hannula s/s Charterhague. O. Syvänpää s/s Ericus. N. Saalasvuo s/s Hammarland. O. Lampen s/s Bore. O. Laaksamo s/s Wisa. V. Koroma s/s Yrsa. L. Kyllönen s/s Modesta. J. Koroma s/s Daphne. U. Pohjankoski s/s Peggy Thorden. L. Kokki s/s Margareta. N. Hellen s/s Regulus. O. Metsänen s/s Siggy. A. Salonen s/s Anneberg. A. Kivinen s/s Ariel. H. Lindblad s/s Mercator.

UUDEEN 1937 JÄSENMAKSUN OVAT SUORITTA-NEET 30. 11. 37.: V. Aro, R. Suni, L. Lövgren, P. Backman, N. Saalasvuo, L. Bruun, L. Kokki, K. Aschan, K. Suvanto, K. Österman, O. Niiranen, R. Kannas, M. Kiiliäinen, N. Liljefors, V. Aaltonen, V. Finer, E. Aartamo, V. Koroma, A. Kangas, E. Pulliainen, T. Lipponen, I. Päivärinne, J. Vanamo, J. Hellsten, L. Koskela, K. Lindroos, H. Björklund, A. Kairio, U. Laakso, E. Seppänen, O. Kyykoski, Y. Kotiaho, E. Arento, V. Hannula, B. Savander, R. Saarni sekä osan: B. Edelman, M. Virtanen.

RASTEJA OVAT SUORITTANEET 30. 11. 37.: B. Edelman, E. Holmlund, T. Damen.

Huom.! Vuoden 1938 jäsenmaksuja kehoitetaan lähettämään liitolle heti vuoden alusta ja on ne suoritettava viimeistään kesäkuun 1 päivään mennessä. Jäsenmaksu on lisäveroinen laivasähköttäjiltä 215:— ja maissa toimessa olevilta 197:50 markkaa. Niitä jäseniä, joilla on vielä v. 1937 jäsenmaksu suoritamatta, kehoitetaan lähettämään se aivan ensi tilassa. Mikäli joku jäsen haluaa pyöristää lisämaksusumman jää loppusumma liitolle. Lisämaksun voi lähettää myös kotimaisina postimerkkeinä.

Liiton toimihenkilöt: johtaja: Dipl.ins. K. S. Sainio, Helsinki, Merikatu 23; sihteeri: Toimittaja E. Kairenius, Helsinki, Laivurinkatu 21; taloudenhoitaja: Sotilasmestari Armas Häkkänen, Helsinki, Linnankatu 16 A.

Osoitteenmuutokset: Jäseniä kehoitetaan heti osoitteen vaihduttua ilmoittamaan uusi osoitteensa liiton sihteerille.

Taloudenhoitaja: Jäsenmerkkejä saatavana hintaan Smk. 35:— kpl. Asemakirjoja à Smk. 20:—.

Sihteeri: Kaikkia liiton jäseniä kehoitetaan lähettämään oikeaksi todistettu jäljennös I tai II luokan sotilasradiosähköttäjätodistuksistaan.

Radio OH: Jos lehti palautetaan liitolle erheellisen osoitteen tähden, lopetetaan sen postitus k.o. jäsenelle seuraavasta numerosta.

— **Perämies-sähköttäjät.** Norjalaisten perämiesten äänenkannattajassa on jo pitemmän aikaa keskusteltu yksityiskohdista ilmenee, että lukuisat perämiehet ovat tietoisia tämän järjestelmän varjopuolista ja haluaisivat mielellään päästä siitä eroon. On myös lausuttu toivomus, että perämiesten yhdistys tekisi aloitteen niiden vaatimusten läpiajamiseksi, jotka aikaisemmin on esitetty pohjoismaisessa navigaattorikokouksessa, m.m., että lavoissa, joissa perämies toimii samalla sähköttäjänä, tulisi olla erikoinen ylimääräinen perämies. Samaa mieltä ovat myös Hollannin perämiehet, jotka lausuvat, että käytäntö osoittaa, ettei turvallisuus merellä ole tarpeeksi tehokas perämiehen toimiessa samanaikaisesti myös sähköttäjänä. Ja mitä itsetoimivaan hälytyslaitteeseen tulee, lausuu perämiesten yhdistys, ettei se käytännössä täytä niitä toivomuksia, joita siihen aikoinaan kiinnitettiin.

RADIO OH

Maamme ainoa radioteknillinen, erikoisesti lyhytaalto-
tekniikkaa sekä laivaradio- ja amatööritoimintaa
käsittelyä julkaisu.

Ilmestyy joka toisen kuukauden 15. pnä.

TOIMITUS: E. Kairenius (vastaava), os. Helsinki,
Laivurinkatu 21 C 7. Puh. 26809.

ILMOITUSKONTTORI: K. Selin, os. Helsinki, Por-
mestarinrinne 6 A. Puh. 22379, klo 17 jälkeen
38774.

Ilmoituskäsikirjoitusten oltava toimituksen käytettävissä
viimeistään viikkoa ennen ilmestymispäivää.

KIRJAPAINO: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirja-
painon Oy. Puh. sarja 20081.

Helsinki 1937 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

RADIO OH

N:o 11—12 1937

MARRAS—
JOULUKUU

Ravintola- GRAMOFOONEJA

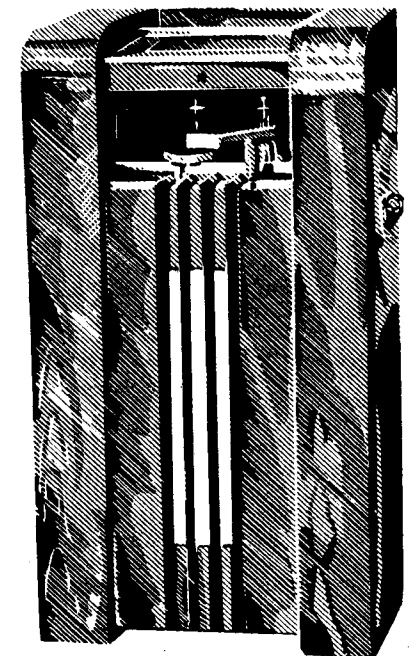
vieressä kuvattua mallia, toimitamme heti varastosta.
Levynvaihtaja on tunnettua Luxor-Electra merkkiä.
Markka-automaatti mekaanisesti toimiva ja ehdotto-
masti luotettava. Kaappi kiilloitettua pähkinäpuuta.

VAHVISTIMIA

erilaisiin tarkoituksiin. Niitä valmistetaan ostajien vaa-
timusten mukaan lyhyellä toimitusajalla. Varastossa
aina 18 watin siirrettäviä laitteita täydellisinä gramo-
fooneineen. Hinta vain 5.500:— Pyytäkää tarjouk sia!

Seli
radio foto

HELSINKI-KAISANIEMENK. 7. PUH. 62801

XXX DE OHZY

22/11-36 jätin OHBU:n matkustaakseni Göteborgiin, missä odotti Svenska Ostasiatiska Kompanietiltä vastaotettu hl. "Nippon". Laiva oli uusi lisä laivanvarustaja, kapt. Wihurin kauppatoimistoon. Ohimennessa voin kertoa, että samaan aikaan sai ex "Dagmar Salén" uuden omistajan (myös kapt. Wihuri) ja nimen, ja kyntää nyt valtameriä nimellä "Wisa"/OHZZ. "Nippon", jonka nimi nyt on "Wirta"/OHZY, oli ruotsalaisten mittauksen mukaan 7200 tonnia D.W. Näytti niin komealta ja mahtavalta siellä kun se tyhjänä makasi Eriksbergin telakan edustalla. Ja kun vielä kuulin, että Suomesta oli tulossa uusi putkilähetin, olin mielissäni. Laivassa oli kyllä ½ kW putki-asema, mutta kai asianomaiset eivät sopineet hinnasta, sillä parin päivän kuluttua tulivat hienovormuiset herrat ja löivät koko aseman "paperiin", ja tähän loppui SIOA:n satu. — Aika kului ja pian koitti se päivä, jolloin entinen "Nippon" jätti SAB:n suomalaisena laivana.

Lastasimme massaa useimmissa ruotsalaisissa paikoissa, m.m. Sundsvallissa ja Härnösandissa. Noin kahden päivän kuluttua olimme lastissa ja 12/12 annoin ensimmäisen TR:n OHZY:stä: "ss Wirta qto SAH bnd USA via SPH." Gdyniassa otimme hiiliä ja 17 p:nä ankkuroimme OXA:n redillä, missä proviantti piti tulla laivaan. Melkein koko proviantti oli jo laivassa, kun koliboksista (p:nä hiilivarasto?) alkoi kuulua mystillisiä koputuksia, ja kävi sitten ilmi, että meitä oli 31 miestä laivassa, eikä 30, niinkuin piti olla. Stowaway'ina esiintyi eräs puolalainen, joka bunkrauksen aikana oli järjestänyt itselleen pesän satulaboksiin, mutta pirustukset olivat varmasti menneet hiukan sekaisin, sillä Pilsudskimme ei pystynyt omin voimin pääsemään piilopaikastaan. Jonkun tunnin kuluttua saatiin kuitenkin "mies la-pioineen" päivänvaloon. Mutta olipa se pappi musta! Hiukan "silmävalkoista" ja "huulipunaista" oli vielä, muuten ihan black. Alussa oli edellämäinillä hiukan vaikea tulla toimeen laivassa, sillä kukaan ei puhunut puolan kieltä, mutta oltuaan kalabusissa vähän joka maassa, sujui puhe hyvin. Ystävämme on nyt laillisesti pestattu laivaan (tämä oli ainoa keino, sillä missään maassa eivät viranomaiset sallineet hänen jäädä maihin), ja osaa jo sanoa "hyvää päivää" sekä vakinaiset suomalaiset kiroussanat.

Vasta seuraavana päivänä pääsimme jatkamaan matkaamme. Pohjanmerellä kohtasimme heti ankan vastatuulen ja muuttimme kurssin niin, että menimme Kanaalin kautta, eikä Skotlannin ympäri, niinkuin alussa oli tarkoitus. Pohjanmerellä sain kuulla OHDT:ltä, joka myös oli matkalla Yhdysvaltoihin, että oikein "hurricane"-ilma vallitsi Englannin länsirannikolla. Kanaalissa meillä kuitenkin oli "nice weather" ja jouluaattona oli kaunista ja tyynä. Joka iltä olin qso OHDT, joka jatkuvasti ilmoitti olevansa myrskyn käsissä. Meilläkin huononi sää joka päivä. Tuuli ylti yhtämittaa. Mahdottomuuksiin ei sentään mennyt. Pysyi noin 8-9 nurkilla, mutta meri oli pahana.

Sattui sitten niin, että 30/12 vastaisena yönä nukkumisesta ei tullut mitään. Heräsin vähän väliä, sillä meri löi niin voimakkaasti "skottia" vastaan, että pelkäsin sen hajoavan. Aamulla abt. 0700 local time juuri pukeutuessani ilmestyi laiva npäällikkö ovelle ja käski minun tulla "korjaamaan se mitä mahdollisesti oli jäljellä radioasemasta". Kannelle tultuani huomasin ettemme enää tehneet vauhtia lainkaan, vaan ajelehdimme sivumeressä. Silloin tällöin mahtava aalto huuhteli kantta ja piti olla hyvin varovainen, ettei "sjöberg" olisi vienyt mennessään. Öljyä laskettiin lovarin puolesta mereen aaltojen vaimentamiseksi. Pääsin vihdoinkin laivan keskiosaan, missä radioasema sijaitsi. Keulamaston puolesta yksi oli katkennut ja toinen heitti "sinne sun tänne". Alaprykän "skärmi" oli miltei kokonaan pois ja radiohytin ulko-ovea vastaan oli pahasti rikkoutunut pelastusvene. Karttakytin ja radiohytin seinät olivat rempallaan. Meri löi ylipäätänsä komentosiltaan asti ja vahdissa oleva perämies löysi itsensä erästä nurkasta. Ruorimies pelästyi niin, että jätti koko "jenkkauslaitteen" ilmoittaen ruorin olevan epäkunnossa. Yritin päästä karttakytin kautta radiosuojaan, mutta siinä olinkin työtä. Ovi oli jäänyt pingoitettuna lattian ja katossa olevan parrun väliin ja kesti noin 10-15 minuuttia ennenkuin sain oven irroitettua. — Koko ajan olin ihmetelty minkälaisessa kunnossa radiolaitteet mahtoivat olla. Oliko vielä yhtään ehjää putkea, että saisi jonkunlaisen myllyn kokoon, jos kaikki nyt on piloilla? Muuttajakone, joka sijaitsi karttakytissä, oli säilynyt. Mutta radiohytti! Melkein koko vuorau roikkui sähköjohtojen va-

rasa. Joka paikkaan mihin koskin sain sähköiskuja, ja eräessä nurkassa paloivat johdot kirkkaalla liekillä. Katkaisin kaikki hyttiin tulevat johdot paitsi niitä, jotka kuuluivat radiolaitteeseen, sekä tarkastin jos akkumulaattoreista tulevaisia johdoissa olisi maavuotoa. Onneksi ei ollut. Kun huomasin, että oli turhaa yrittää saada vastaanotinta toimimaan, tarkastin "DF"-vastaanottimen ja totesin sen vielä olevan käyttökunnossa. — Silloin ällöin laiva kallistui pahasti, enkä usko valehtelevani liikaa, jos väitän, että meillä oli joku kerta 30-40 asteen "slagsida".

Tähän saakka en ollut yrittänyt käynnistää lähetintä (Hellbergin HF2/200). Irroitin kaikki suojaalevyt ja yritin parhaani mukaan pyyhkiä suolaveden koneistosta. Starttasin jo kerran. Putket hehkuivat — painelin avainta — huhuh — joka paikka sihi ja suhisi, joten oli paras lopettaa. Uhrasin vielä yhden paidan kuivaushommiin (kaikki olivat kyllä kapun!), ja yritin taas. Nyt oli parempi, tulihan jo aika hyvä tonekin. Mutta amperimittari ei vaan noussut. Koska 36 m ja 90 m näytti olevan kunnossa, niin todennäköisesti silloin myös 600 m on OK, ajattelin, ja aloitin lähettää 600:lla kapteenin antamaa ilmoitusta: "XXX de OHZY ss wirta psn lat 48 30 north long 31 30 west bridge gone steering out of order drifting with the wind in bade condition." Sain heti vastauksen ss Beaverfordista alias GNMB, joka oli "bnd London fm Halifax" ja jonka paikka oli lat 49 35 north long 31 34 west. — Meri huuhteli yhtämittaisesti kantta, ja muutaman kerran mahtavat aallot löivät "ykkös"-luokkuun niin voimakkaasti, että oli kyseenalaista, jos se kestäisi. Tällöin laivan päällikkö käski toistamaan aikaisemmin lähetetyn ilmoituksen lisäten "ship rolling badly afraid for hachtes towe-in". ss Beaverford kuittasi jälleen. Tarkkaa päiväkirjaa tästä liikenteestä ei ole, eikä kellon ajasta, sillä "sjöberg" oli pysäyttänyt radio- sekä navigationihytin kellot. Radiohytissä oleva kello roikkui vain yhden ruuvin varassa, ja näytti 0921 GMT. Noin 1330 GMT tuli sanoma ss Beaverfordista tiedustellen, haluammeko apua vai ei? Vastaus annettava heti, muuten jatkavat matkaansa. Koska meri oli asettunut huomattavasti, laivan päällikkö kieltäytyi ottamasta apua. Valentia-radiosta tuli myöhemmin sanoma, missä eräs pelastusyhtiö tarjosi apua. Mutta "business'ta" ei tullut. Niinkuin aikaisemmin kerroin, johtui se "steering out of order" ruorimiehen hätäilemisestä ja kun myöhemmin todettiin, ettei ruorissa ollut lainkaan vikaa, laitettiin laiva taas merikunttoon ja matkaa jatkettiin illalla.

Meren aiheuttamat vahingot olivat suuret. Erään salongin vieressä sijaitsevan matkustajahytin katto tuli sisään ja sen kalusto meni täydellisesti pilalle. Salongin kalusto runneltui pahasti. Eräs ovi salongin ulko-oven vieressä murskautui ja meri vei mennessään 1:n perämiehen konttorin kaluston, välinein, "puhdisti" WC:tä ja täytti pentterin ja sen alla olevan muonakellarin (sinne meni kinkut ja juustot!).

Radiohytissä minulla oli täysi homma saada jonkunlainen järjestys. Pressujen avulla saatiin hytti jokseenkin vedenpitäväksi ja ryhdyin puhdistamaan radiolaitteita. Lähetin ei kärsinyt muita vaurioita kuin suolaveden aiheuttamat (jotka ovat tarpeeksi kyllä), mutta vastaanottimen sain vasta seuraavana päivänä toimimaan.

Saavuimme sitten New Londoniin. Siellä kävi sanomalehtimiehiä laivassa. Valokuvasivat purkkimme ja latoivat tietysti aito-amerikkalaisen humbugikirjoituksen seuraavan päivän lehteen, sillä seurauksella, että joku tunti lehden ilmestymisen jälkeen oli mahdotonta saada yhtään numeroa k.o. lehteä. Kaikki loppuunmyytiin heti, ja sehän olikin tarkoitus! Sattumalta sain yhden numeron käsiini myöhemmin ja sen säästän muistoksi tästä epämurkavasta, mutta vaiherikkaasta matkasta.

Ennenkuin lopetan tämän jeremiadin haluan lausua muutama sanan. Muistakaa aina, että kaikki kalustot, varsinkin lähetin, on tarpeeksi lujasti kiinnitettynä seinään. Niin vahvasti, ettei irtaudu, vaikka laiva kallistuisi kuinka vaan. Sattui nimitäin niin, että edellämäinillä myrskyssä lähetin irtautui seinästä ja oli kaatua päälleni, mutta onneksi maajohto oli kyllin vahva sen estämään.

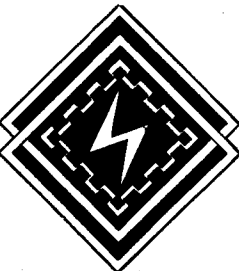
Niin, muuta ei ole tällä hetkellä. USA:sta lähdimme Argentiinaan "español hablaamaan", ja sieltä tulikin toinen polski entisen stuvarin kaveriksi. Kaikki voimme hyvin ja lähetämme parhaimmat 73's OH-laivoille!

Merellä, 28/4-37.

"Joker."

RADIO OH

SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R.Y. JA SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON R.Y. ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

E. KAIRENIUS (vastaava)

VEIJO MEKLIN

K. S. SAINIO, (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Laivurinkatu 21. C. 7. Puh. 26809 • Tavataan varmimmin klo 10,00-11,00

Toimituskunta: V.E.KILPINEN, H. JALANDER, TOIVO LEIVISKÄ, Y. LUOMANMÄKI, J.A. HOLOPAINEN ja E. KOIVISTO

N:o 11-12

MARRAS—JOULUKUU

VI vuosik. 1937

EEVALD W. HARTIKAINEN

Olemme jälleen saaneet raskaan suruviestin tuonen käynnistä keskuudessamme. Joulukuun 1. päivänä lähellä Tukholmaa tapahtuneen järkyttävän lentoonnettomuuden uhrina on joukkomme eturivistä poistunut Suomen Radiosähköttäjiliiton johtokunnan jäsen, radiosähköttäjä Eevald Waldemar Hartikainen.

Syntyneenä 15 päivänä lokakuuta 1901 Viipurissa ja lopetettuaan koulunkäyntinsä Helsingissä aikoi Eevald Hartikainen antautua taiteilija-uralle, jolla hänellä musikaalisten lahjojensa ansiosta olisi varmaankin ollut menestyksen mahdollisuudet. Toinen

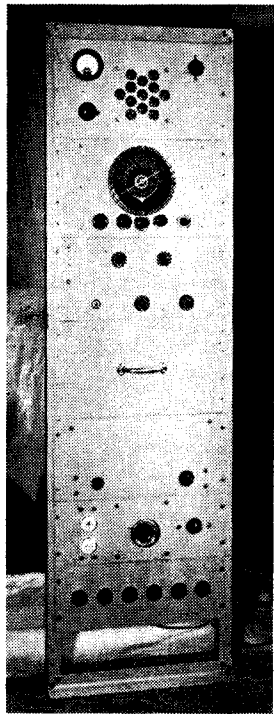
ala tuli kuitenkin hänen lopulliseksi elämänurakseen. Suoritettuaan asevelvollisuutensa radiojoukoissa 1919, tuli hän oppilaaksi maamme ensimmäisille siviili-radiosähköttäjäkursseille saaden kansainvälisen I luokan radiosähköttäjän pätevyystodistuksen toukokuun 1 p:nä 1921. Tämän jälkeen toimi hän radiosähköttäjänä useilla S. H. Oy:n ym. laivoilla, joista erikoisesti mainittakoon kalastusalus "Petsamo", jonka ensimmäisenä sähköttäjänä hän oli mukana useilla sillinpyyntimatkoilla Islannin ja Grönlannin vesillä. Täältä siirtyi hän jälleen S. H. Oy:n matkustajalaiva "Arcturukseen", josta erottuaan tuli Aero Oy:n palvelukseen joulukuussa 1936. Suoritettuaan kansainvälisen lentokoneradiosähköttäjän- sekä A luokan ohjaajatutkinnon, ehti hän toimia kaikkiaan vain vuoden lentokonesähköttäjänä erittäin vaativalla ja vastuunalaisella paikalla, kunnes sallimus katkaisi hänen nuoren ja valoisan elämänsä.

Eevald Hartikainen kuului ammattikuntansa ensimmäisiin sekä ihmisenä, ystävänä ja toverina parhaimpiin. Hänen aina välitön olemuksensa tuotti iloa kaikille ja loi auringonpaistetta kaikkii, jotka joutuivat hänen kanssaan kosketuksiin. Hänen elämänhalunsa oli ehtymätön ja nuoruutensa ikuinen. Meistä jälkeestä jätäneistä tuntuu sentähden uskomattomalta, että juuri hän olisi poissa joukostamme, mutta ehdottomuuden edessä on meidän totuttauduttava uskomaan, että hän on päivätyönsä päättänyt. Lohtunamme on kuitenkin tietoisuus, että hän isänmaansa kelpo poikana antoi uhrinsa tulevaisuudelle ja rakastamalleen isänmaalle. Suomen Radiosähköttäjiliitto tekee kunniaa maan, meren, ilman ja avaruuden valloittaneelle jäsennelle Eevald Hartikaiselle.

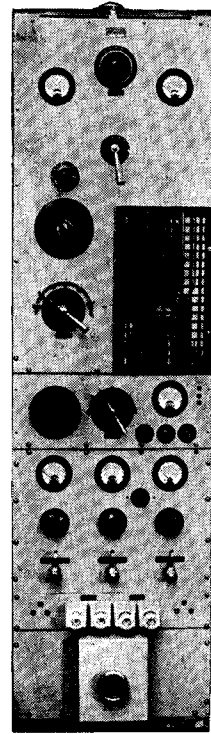
Poismennyt jäivät suremaan puoliso ja kaksi lasta, äiti, veljet, sisar sekä suuri sukulais- ja ystäväpiiri sekä kotimaassa että ulkomailla.

HL. AALLOTTAREN RADIOASEMA

Kirj. Nils Grönlund.

Kuva 1.

Kuva 2.

mästi heti sähkötyshytistä keulaan päin. Yleensä on hyttien keskinäistä sijoitusta pidettävä erittäin onnistuneena ja taroituksenmukaisena.

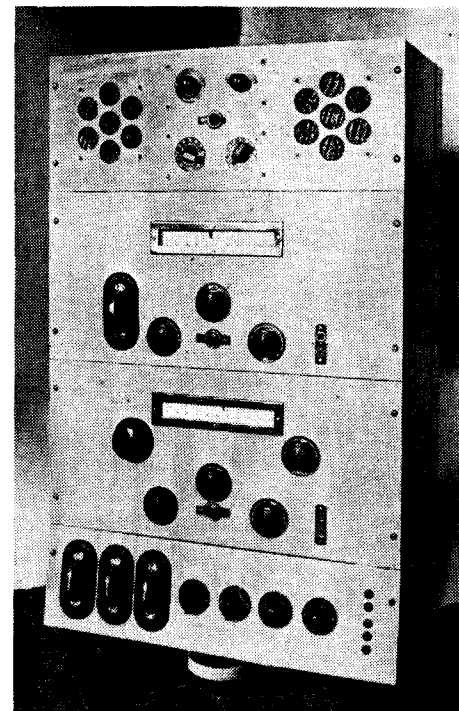
Jos sitten tarkastelemme laitteita sähkötyshytissä, kiintyy huomio ensiksikin suurikokoiseen päälähettimeen (kuva 1), jonka antenniteho on 1 kW ja ylittää niin ollen puolella muiden suomalaisten laivojen lähetintehot. Lähetin — merkkiä PC 3/1100 — on, samoin kuin kaikki muutkin radiokoneistoon kuuluvat laitteet, toiminimi E. Hellbergin valmistetta. Aaltoalue on 75—200 metriin sekä 600, 660 ja 800 metrin kiinteät aallot vaihtokytkimineen. Lähetin on ohjattu 40 watin ohjainvärähtelijällä. Lähetinmuuttaja antaa noin 2 kW 500 jaksosta virtaa jatkuvalla kuormituksella, lisäksi saadaan siitä 40 jaksoista vaihtovirtaa mm. hehkutukseen. Vaihtoehtoisesti voidaan päälähetintä käyttää laivan dynamosta tahi 120 voltin 245 AH varakennostosta. Suuruudeltaan on teho 600 metrillä 245 metriamperia, jolloin antenniamperimittari siis näyttää 10 amperia, puhelulla on antenniteho 90 metrillä n. 1 A. ja 190 metrillä 2 ½ A. Näistä numeroista ilmeneekin helposti päälähettimen suurtehoisuus ja samalla voi niiden nojalla saada yleiskuvan yhteysmahdollisuuksista.

Hätälähettimeä on asemalla kaksi, toinen 300 watin muuntajatehoinen kipinälähetin aalloille 600, 705 ja 800 mtr, virtalähteenä 24 voltin 90 AH akut, antenniteho 125 metriamperia. Kuten tunnettua, soveltuu kipinälähetin erikoisesti juuri hätälähettimeksi, ensiksikin sietää se kovakouraisempaakin käsittelyä ja toiseksi on sen antenniteho vähemmän altis vaikei-

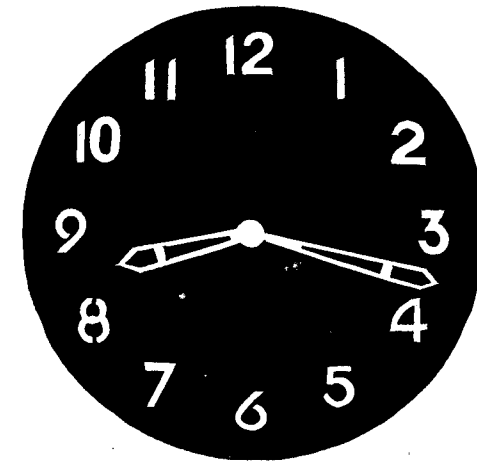
S.H.Oy:n uudella ylellisesti sisustetulla matkustajalaivalla Aallottarella, joka on varustettu nykyajan tekniikan viimeisimmillä hienouksilla — kuten arvata saattaakin — on myös mitä ensiluokkaisin radioasema. Ulkolaisiin linjalaivoihin verrattuna kuuluukin Aallotar pienimpiäkin yksityiskohtiaan myöten ja erikoisestikin juuri radiolaitteittensa puolesta samaan luokkaan kuin uudenaikaisimmat Atlannin jättiläiset.

Laiva on rakennettu Tanskassa Helsingörin laivatelakalla ja vaikka se niin ollen onkin suurimmaksi osaksi ”tanskalaista työtä”, ovat kuitenkin eräät erikoisosat peräisin muista maista, jotta laiva joka suhteessa täyttäisi sille asetetut korkeat vaatimukset. Ja että radioasema on näissä olosuhteissa ankarasta ulkolaisesta kilpailusta huolimatta rakennettu Suomessa, osoittaa selvästi, miten pitkälle maassamme on tällä alalla jo päästy.

Tutustuessamme radioasemaan havaitsimme ensiksikin, että laitteet on sijoitettu useampaan hyttiin. Erikoisessa sähkötyshytissä sijaitsevat aseman kolme lähetintä ja kaksi vastaanotinta, joista toinen sähkötyshytin ja toinen puheliniikennettä varten. Sähkötyshytistä lukien seuraavissa laivan perään päin olevista kahdesta pienemmästä hyttistä on toinen varattu matkustajille sanomien sisäänjätö- ja puhelutoimistoksi, toisen hytin toimiessa yleisradiokeskuksena, josta käsin musiikkiohjelmat ohjataan laivan kaikkiin kovaäänisiin. Moilemmat hytit ovat avarien luukkujen kautta yhteydessä sähkötyshytisiin. Sähköttäjän asuntohytti on sijoitettu välittö-

Kuva 3.

SVEITSILÄISIA

SÄHKÖKELLOJA

joissa ainoana käyttövoimana on tavallinen taskulampunparisto.

Käyntiaika yhdellä paristolla suunnilleen 9-10 kuukautta. Ei minkäänlaista hoitoa eikä »ylösvetoa».

Paristo on kellon sisällä ja helposti vaihdettavissa.

CHESTER

HELSINKI
KAISANIEMENK. 5.
PUH. 32 778, 34 355.

VIERAILU ENGLANTILAISTEN AMATÖÖRIEN LUONA

Kaasuliekin loimussa (ei valossa!) istuen lähetän täältä ”maailman keskipisteestä” parhaat terveiseni toivoen, että OH:n luki-joita kiinnostaisi pieni selostus Lontoon ja ympäristön radioamatööreistä ja heidän riennoistaan.

Tänne saavuttuani oli tietenkin ensimmäisiä toimenpiteitäni asettua tuntemieni amatöörien kanssa yhteyteen. Ensimmäiseksi tapaamani heistä on Helsingissä useamman kerran käynyt Mr. de Boer, BRS1858 ja hänen kanssaan kävimme lokakuun 9—10 p:nä Brightonissa tavaten siellä useita amatöörejä, m.m. G8AC, G6CY, G8OQ ja 2CTO. Brightonissa, jonka asukasluku on melkein sama kuin Helsingin eli n. 250,000, ei ole kuin muutama amatööri ja niistä toiminnassa vain ensinmainitut kolme. Kaikkien lähettimet ovat kideohjattuja, kuten suurin osa tšekäläisistä asemista. Ensiksi tapasin G8AC:n, jonka autossa kiertelimme Brightonia ja siihen kiinteästi liittyvää Hovea sekä lähistöllä olevaa korkeaa harjua, jolle mainitsemani amatöörit sijoittivat viimekesäisen National Field Dayn, josta järempänä enemmän, aikana asemansa. Kaupunkien asema Englannin kanaalin, ja siten myös Atlantin valtameren rannalla on radiomielessä erittäin hyvä, mikä ilmenee asemien hyvistä tuloksista. G6CY:n asemalla kävin ensinnä ja on se rakennettu kaappiin hyllyille avoasennuksella (aivan kuin OH2OT hii!). Vastaanotin on omatekoinen ”superi”, joka tšekäläisessä tungoksessa on melkein ”pakollinen”, sillä esim. 144 mc on täynnä jenkkejä, jotka sijaitsevat juuri parhaimman väli-

matkan takana tällä vyöhykkeellä. Yritin sieltä joukosta löytää jonkun OH:n, mutta ND. Illemmällä menimme siten G8AC:n luo, jonka erinomainen asema on sekä työn että asiallisuuden puolesta parhaita näkemiäni. Eipä hän olekaan turhaan ammatiltaan sähkö- ja radioteknikko. Lähetin on tunnettua ”hau-hau”- eli rakkirakennetta.

Aivan G8AC:n naapurina asuvalla G8OQ:lla on myöskin ”rakki”.

*

G2CX:n tuntevat helsinkiläiset amatöörit vuoden 1930 syksyllä tekemästään vierailusta. Hänen kutsumanaan olen lounastanut useamman kerran Bank of England'in henkilökunnan kerhossa, jossa olen tavannut myöskin G2WV:n ja G5YK:n. 28/10 kävin G2CX:n opastuksella Etelä-Lontoon amatöörikerhon ”romuhuutokaupassa”, jossa tavara muutti omistajaa G5OX:n toimiessa vasaramiehenä. Muistui mieleeni OH2OH:n mainio esitys Hämeenlinnassa, sillä tyyli oli molemmilla sama ja repäisevä tunnelma oli vallalla. Amatöörihenki ja sutkaukset ovat samoja kaikkialla: ”Paljonko tarjotaan muuntajasta, suhdeluku tuntematon, joten soveltuu mainiosti televisiokokeiluihin.” — ”Kiinteä kondensaattori, lyö taatusti läpi 5000 voltilla, käyttöjännite 750 V”, j.n.e.

Hauska ilta ja hauskoja poikia, lähettävät terveiset teillekin!

*

den ilmastosuhteiden, kuten esim. lumipyryn sekä ylilyövien aaltojen aiheuttamille heikentymisille kuin putkilähettimen. Kolmatta lähetintä voidaan paremminkin kutsua apulähettimeksi, se on nimittäin 50 watin putkilähetin, merkkiä RT 2/50, jota voidaan käyttää sekä sähkötykseen että puheluun, aaltoalueen ollessa 75—200 ja 600—800 metriä.

Radioaseman kaksi vastaanotinta on asennettu n.k. vastaanottorakkiin (kuva 2), toinen on lyhytaaltosuper SV5, aaltoalue 20—2000 ja toinen pitkille aalloille aina 20000 metriin saakka. Näiden yläpuolella on 2 kovaäänistä ja niiden välissä aaltoloukku, joka haluttaessa voidaan kytkeä kumpaankin vastaanottimeen. Vastaanotinten alla ovat kaikki tarpeelliset kytkimet puhelujen yhdistämiseksi matkustajille varattuun puhelinhyttiin sekä navigatiohyttiin, josta laivan päällikkö voi puhua poistumatta komentosillalta. Tällaiset kytkinlaitteet on tietävästi toistaiseksi vain aniharvassa suomalaisessa laivassa. Sähkötyöpöydälle on edelleen asennettu komentosillalle johtava kopapuhujapuhelin sekä tavallinen automaattipuhelin, jolla saa yhteyden laivan omaan puhelinkeskukseen ja sitä tietä eri osiin laivaa.

Jos sitten tarkastelemme yleisradiokeskusta, havaitsemme että voimakas yleisradiovastaanotin sekä radiogrammofooni ovat sijoitetut omaan yksikkönsä, josta musiikki 40 watin tehoisen linjavahvistimen kautta syötetään laivan kovaäänisiin, joiden äänentoisto on harvinaisen puhdassointuinen. Tässä hytissä on myöskin kidemikrofooni, jonka avulla voidaan lähettää paikallisohjelmaa kovaäänisiin. Siltä varalta, että taiteellisia taipumuksia omaavat matkustajat haluavat ilahduttaa kanssamatkustajiaan esityksillään, on musiikkisalongissa pianon viereen asennettu erikoinen mikrofooni.

Siirryttyämme kannelle kiintyy huomiomme lukuisiin antenneihin, joista kahta korkeimmalle mastojen väliin pingoitettua käytetään lähetykseen, antennista on toinen tarkoin mitoitettu lyhytaalto ja toinen pitkäaaltoantenni.

Ylhäällä komentosillalla on navigatiohytissä radiosuuntimislaitte PSV5 (kuva 3), aaltoalue 550—1200 mtr. Laitetta hoidtaa laivan päällikkö, joka on saavuttanut hyvän pätevyyden sen käytössä. Luonnollisestikin on myöskin perämiehillä tilaisuus ottaa peilauksia ja näyttävät he olevankin siihen kokolailla innostuneita. Navigatiohytin ollessa puheena en malta olla huomauttamatta eräistä siellä olevista mielenkiintoisista laitteista, joista kaikuluotaus sekä Sal-logi ovat tekniikan viimeisimpiä saavutuksia. Sal-logi näyttää sekä kuljetun matkan pituuden että laivan nopeuden. Kaikuluotaus taas piirtää automaattisesti veden syvyyden ja antaa siten myöskin kuvan merenpohjasta matkan aikana.

Lopuksi vielä muutama sana Aallottaren loisteliaista salongeista, joissa kovaääniset on siroasti upotettu seinäpintoihin. Onpa pianon alaosassakin kaksi kovaäänistä, toinen niistä matala ja toinen korkeasointuisia ääniä varten, joten musiikki toistuu täysin puhtaana. Samassa salongissa on muuten tanssia parkettialtiolla, jonka pävisin peittää aistikas salonkimatto.

Tämän lyhyen kuvauksen Aallottaren radiolaitteista voin päättää toteamuksella, että matkustajat ovat olleet ihastuneita saadessaan nauttia sekä radion että grammofoonin tarjoamaa musiikkia, puhumattakaan nyt siitä, että tyytyväisyys on ollut ilmeinen kun on tarjottu tilaisuus tanssia parhaiten sekä koti- että ulkolaisten orkesterien sävelten tahdissa. Toivon lopuksi, että laivan radio myöskin vastaisuudessa suo meille huvia samalla kun se täyttää vaativan tehtävänsä turvallisuusvälineenä.

Aivan alkuaikoina käväisin G6WY:n ja G6CL:n pakeilla R.S.G.B:n toimistossa. Sovimme tapaamisesta liiton yleisessä kokouksessa 29.10-37. Tämä kokous pidettiin Institution of Electrical Engineering'in komeassa talossa. Ensimmäisinä olivat vastassa G6CL, liiton toimelias sihteeri ja sellainen ”runsaasti sadan kilon setä” sekä G6WY, jonka suomalaiset, varsinkin kympin miehet, tuntevat hyvin. Hän sanoi kuulleen OH2NM:n edellisenä päivänä.

Illan kuluessa tapasin joukon tuttuja edelliseltä illalta sekä tutustuin lukuisiin uusiin. Näiden joukosta mainitsen erikoisesti G2YL:n, Miss Nelly Corryn, jonka saavutukset 28 mj:lla ovat kaikkialla tunnettuja. Hänen asemaansa saan tutustua lähitulevaisuudessa ja toivon voivani lähettää siitä ja sen saavutuksista ja kokeiluista selostuksen myöhemmin. Muiden uusien tuttavuuksien joukosta mainitsen vielä G6QB:n, jonka kaikki ”old timer”it tuntevat, varsinkin OH2NM, sekä VE2AE, ex. EARW, joka puhuu ruotsia, G2MI, G6DZ j.n.e.

Lopuksi näytettiin elokuva edellämainituista viime kesäkuun ensimmäisellä viikonlopulla pidetyistä N.F.D. kokeiluista. Esitys oli erittäin mielenkiintoinen ja sitä katsoessani pälkähti mieleeni, että siinä olisi mainio ja kiintoisa esitys tulevaan SRAL:n vuosikokoukseen. Tiedustelinkin asiaa heti ja sanoi G6WY, että hän uskoo asian järjestyvän, jos RSGB:lle vain ajoissa tehdään SRAL:n taholta anomus. Olisi siis vain tehtävä päätös siellä, niin olen ilomielin hoitava asian ”täällä päässä”.

*

Kun tiesin, että täällä käy niin usein suomalaisia laivoja, että aina tavallisesti jossain Lontoon satamassa on meikäläinen purkki, niin olen pysytellyt asioista tietoisena mahdollisuuksieni mukaan. Jo tullessa panin OHSG:n ”rukit sekaisin” muuttamalla ”lainetta lyhemmäksi” ja oli minulla laivaita yhteyksiä 80 m:llä OZ, D ja PA. Mielenkiintoisin oli PAØXT, jonka tapasin ensimmäisen kerran 19/9 klo 1055 GMT. Hän pyysi skedä iltapäiväksi kotoaan. Hän lensi juuri sillä hetkellä Shellannin yläpuolella matkalla vuorolentokoneella Ruotsista Hollantiin! Toimen qso oli sopimanamme aikana, jolloin hän istui kotonaan Haarlemissa ja lupasi sanoa terveisiä m.m. PAØQQ:lle, jonka hän tuntee hyvin.

Taisin poiketa hieman asiasta, sillä tarkoitukseni oli tässä tähdenvälissä kertoa sähköttäjistä, joita olen tavannut. Paitsi s/s ”Martti Ragnar”in Mr. Pohjosta, jolla olisi syytä olla allepainetulle varsin vihainen sähköttäjänhytin ylösalaisin kääntämisestä, olen täällä tavannut pari muuta ammattimiestä. Ensimmäinen uhri oli OM XOH5NK, jota kävin tapaamassa Surrey Commercial Dock’issa. Hän näytti voivan oikein pulskasti ja ajoi juuri partaansa, kun hänet yllätin. Niin tein sitten minäkin, sillä en ollut ehtinyt sitä aamulla ajamaan. Ei! Ei sanonut työskennelleensä viime aikoina amatööribandeilla, mutta RSGB:n Bulletin juoruaa toista, sillä siellä mainitaan laiva nimeltään ja mies kutsultaan. Ikävä kyllä, en ehtinyt uudelleen käymään, vaikka oli vakaa aikomus, mutta ensi kerralla varmasti.

s/s ”Kuurtanes”illa käydessäni tapasin Mr. O. Vanamon ja samana päivänä tuli myös s/s ”Koura”, jonka kipinää en vielä ole tavannut, vaikka kylläkin laivalla kävin. Koska olisi hauska tavata suomalaisia sähköttäjiä täällä, niin pyydän saapumisesta ilmoittamaan osoitteella: 47, Bernard Street, Russell Sq., London, W.C. 1.

*

RADIOPUHELU

2-osainen ilveily radiotekniikan vuosisadalla
I-osa täysin todellisuuspohjainen ja sensuurin hyväksymä. II-osa kokonaan vilkkaan mielikuvituksen tuotetta.

Suuri laivaruuhka sumussa Hangon edustalla. Aamupäivällä ovat jotkut laivoista ottaneet ”eteen” ja ”taakse” mutta sitten tuli norjalainen ”Tabor” ja pani pisteen kaiken liikehtimisen eteen ja näytti siltä kuin pieni ja avuton ”Suursaari” olisi halunnut sanoa ”Taborille”: ”Voi sinuas minkäs teit.” ”Sampo” avustaa jossakin Utön seuduilla ja kaikkien jäänsärkijän isovelji ”Jääkarhu” on viemässä diplomaatteja Viroon johonkin kongressiin. Apua ei kuulu ja vain pari hullua harmaata varista tuovat eloa ja väriä laivaruuhkan ylle ja merenkulkijain romanttiseen elämään.

I osa.

s.s. ”Sirpi” (Wirpi) tilaa Hangolta puhelun Myttylään (Rymättylä). Linjalta kuuluu selvästi, samoin laivalta, joka on melkein satama-altaassa, maihin. ”Sirpin” puhelimenhoitaja alkaa: ”Huomio Hanko, huomio Hanko täällä Sirpi niin hetken vain, hetken vain, heti tulee naisväkeä puhumaan hetken vain, tule nyt Alma, mihin se Alma meni, kuule käske Alma tänne — — — niin hetken vain Hanko, hetken vain —” (Ja sitten tuli kimeätä ääntä pitkälti) —
Naisääni: ”Hih, hih, hih, hihhii onkos L:illä ja mitä sinne kuuluu, tämä on Alma täällä Sirpissä!”

Mies: ”Pain tota no eks voi tota — voi p... —”

Naisääni: ”En mää kuul mittään, en mää ossaa — — — onkos Elli?”

Mies: ”Et tietenkään, laske irti se ny — ei siitä tule mitään annas tänne se, huomio Hanko täällä Sirpi — ei kuulu mitään, surisee niin kovasti, surisee niin kovasti, ei kuulu mitään peruutetaan tämä puhelu ei siitä tule nyt mitään, mutta jos linja vielä on auki niin sanokaa terveisiä ja että terveinä täällä ollaan juu niin surisee niin kovasti kuuntelen.”

Hanko: ”Kyllä sen olisi pitänyt kuulua ja M. vastasi — olivat terveinä — kyllä tämä oli yksi sarja.”

Mies Sirpistä: ”Ei kuulu mitään, surisee niin kovasti, surisee niin kovasti.”

Hanko: ”Peruutetaan se puhelu sitten koska kuului niin huonosti.”

Sirpi: ”No nyt kuului, no nyt kuului, siis peruutetaan, hyvää yötä!”

Hanko: ”Hyvää yötä!”

II osa.

Harmaa varis nauroi jossain.

O. E. S.

Sitten vielä eräs pieni pyyntö varsinkin 28 ja 56 Mj:lla kokeileville. Lähettäkää yllämainitulla osoitteella tiedoituksia saavutuksistanne, kokeiluistanne ja kokemuksistanne, sillä Miss G2YL olisi iloinen saadessaan raportteihinsa ”suomalaistaa suolaa” mausteeksi. Mitenkä on OH7NF:n 56 Mj:n laita? Jaksoluku ja lähetysajat? Samaten 28 Mj:lla OH2NB, 2NM, 3NP, 5:t, 7:t y.m.!

Lontoossa 13.11.1937.

73!
OH2OB.

VUODEN VARRELTA — — — SUOMEN ETELÄ-AMERIKAN LINJA

Näin vuoden lopulla kaikkialla tarkastellaan kuluneen vuoden saavutuksia, voittoja sekä tappioita. Tehdään vertailuja edelliseen vuoteen nähden sekä suunnitellaan uusia mahdollisuuksia tulevaa vuotta varten.

Me amatöörit katselemme myöskin omalla alallamme omia saavutuksiamme. Toiset ovat tyytyväisiä saavutuksiinsa ja tehtyihin yhteyksiin. Toiset taas mahtavat ajatella, että olisi siinä sitä enemmänkin saanut tulla tehdyksi kuin on tehty.

Omalta osaltani olen varsin tyytyväinen saamiini tuloksiin. Tarkastellessani asemakirjaa tekee havainnon, että vuoden alkupuoliskon olosuhteet (dx conditions) niin hyvin 14. kuin 28. mc:llä kaukotyöskentelyssä olivat huomattavasti paremmat kuin vuoden loppupuolella. Ajottain mahdollisuudet yhteyksien saantiin olivat voipa sanoa loistavatkin, joten monen monta hienoa dx qso:tta tuli tehdyksi. 10 m:llä sai pienelläkin teholla helposti maanosayhteyksiä hyvillä rst-ilmoituksilla. Eräs paha puoli oli kuitenkin se, ettei Etelä-Amerikka kuulunut ollenkaan täällä Sortavalassa, joten WAC haaveet eivät toteutuneet. Sii! Kevätkesällä meni 10 m:n alue tukkoon ja tuli vasta syksyllä työskentelykuntoiseksi. Olosuhteet eivät enää olleet niin hyvät kuin alkuvuodesta, vaan alue oli hyvin oikullinen. Dx:iä kuuli kyllä silloin tällöin, joskus hyvälläkin voimakkuudella, mutta yhteyttä ei voinut saada millään. Eivät auttaneet erilaiset antennirakennelmatkaan tässä asiassa. Eurooppalaiset, etenkin G- ja F-asemat tulivat sensijaan kohtalaisesti, joskin heille etupäässä tuntuivat dx-yhteydet olevan kaikki kaikessa. Meni useita päiviä, jolloin alue tuntui kuolleelta, kuuluen vain heikkojen foneasemien kantoaalto.

14 mc:n alue on ollut verrattain tasaisessa työskentelykunnossa koko vuoden, mutta olen ollut huomaavinani, että VK ja ZL ovat häipymistään häipyneet. Niinpä on mennyt viikkojakin, ettei sieltä päin ole kuulunut merkkiäkään. Samanlainen heikkeneminen on myös loppupuolella vuotta vaivannut W ja VE asemia. En tarkoita niin paljon kuuluvaisuutta kuin työskentelymahdollisuutta. — Etelä-Amerikan asemat kuuluivat kevätpuolella melkoisen hyvin iltayöstä. Silloin kuulin monen OH-aseman työskentelevän niiden kanssa ja sain itselleni muutaman LU- ja PY-qso:n. Syksyn saapuessa häipyivät nekin pois, mutta joskus aamuisin sai vielä kuulla jonkun melkoisellakin voimakkuudella. Yhteyttä ei kuitenkaan saanut. Osittain oli luonnollisesti voimakas W-qrm tähän vaikuttamassa — Etelä-Afrikan sekä Keski-Afrikan asemat olivat kesällä iltayöstä hyvin kuultavissa, mutta varsinkin Keski-Afrikan asemat tuntuivat karttavan merkkejäni vaikka kokeilin erilaisilla ja erisuuruisilla antennilla. Suunta, korkeus y.m. ei vaikuttanut mitään. Etelä-Aferikasta sain sensijaan moniaan hyvän qso:n. Loppupuoli vuotta oli näihinkin nähden heikko.

Aasia ja iräiset dx:t ovat olleet harvoin kuuluvissa. Mielihyvin on kuitenkin ollut todettavissa se seikka, että heikostikin kuuluvan aseman kanssa on helposti saanut yhteyden, vaikkakin heikoilla rst-ilmoituksella. Joku poikkeuskin on ollut olemassa ja tällöin on antennin teoreettinen säteily satunut kaikkialle muualle, mutta ei k.o. aseman kohdalle. Hi! Vai mitä on sanottava siitä, että länsi—itäsuunnassa oleva puolialtoantenni antaa idästä rst 589 ja input on 25—30 W. 40 ja 80 m:llä en ole ollut kuin harvoin kuuntelemassa. Joku OH-qso on kuitenkin 40 m:llä tullut pidetyksi.

Viime vuoteen verrattuna on tulos ollut jonkun verran

Siitä saakka kun Suomen Etelä-Amerikan laivayhtiö perustettiin 12 vuotta sitten linjalla Suomi—Rio de Janeiro ja Buenos Aires on kulkevien laivojen luku vähitellen kasvanut niin, että laivastoon kuuluu nyt 10 suurempaa yksikköä. Linja ei ole kokonaisuudessaan vain yhden ainoan omistajan hallussa, vaan muodostavat sen useammat pienemmät yhteistoimintaan liittyneet varustamot, jotka ovat sitten ottaneet viralliseksi nimekseen Suomen Etelä-Amerikan Linja. Laivat lähtevät keskimäärin joka toinen viikko linjan kummastakin päätepestistä Kotkasta ja Buenos Aireksesta. Kotimaassa käyvät laivat, elleivät jäästeet tee haittaa, Turussa, Helsingissä, Viipurissa ja Kotkassa. Suomesta Brasiliaan kuormattava lasti käsittää pääasiallisesti puunjalostusteollisuuden tuotteita, kuten selluloosaa, sanomalehtipaperia, faneeria ja lankarullia sekä lisäksi myös jonkinverran lasi- ja saviteollisuustuotteita. Ulospäin mentäessä samoin kuin melkein aina kotimatallaankin poikkeavat laivat säännöllisesti Danzigissa ja Gdyniassa, joista ne ottavat paitsi polttoainetta myös lastia Etelä-Amerikkaan. Viimemainituista satamista kuormattu lasti on muutoin kotoisin Puolasta. Lastista ei näytä olevan puutetta, mikä ilmenee jo siitäkin, että linjan on viime aikoina ollut pakko vuokrata jopa kaksikin vierasta laivaa kuljettamaan tavaraa etelään. Linjan laivat ottavat myös matkustajia ja harvoin sattuu, että joku laivoista tekisi matkan ilman niitä. Yksinkertainen matka maksaa noin 5 à 6 tuhatta markkaa.

Gdyniasta jatkuu sitten matka Kielin kanavan kautta suoraan Rio de Janeiroon ja usein edelleen Brasiliassa olevan Santoksen kautta Argentinan pääkaupunkiin Buenos Airekseen. Varsin usein poikkeavat laivat Kanarian tai Kap Verden saarille täydentämään polttoainevarastojaan. Poikettaessa Santoksessa purkausta varten etelään mentäessä, lastataan siellä samalla kymmeniätuhansia nippuja banaaneja Buenos Airekseen vietäväksi. Viimemainitussa kaupungissa pysähdytään purkausta ja lastausta varten noin 16—17 vuorokaudeksi. Argentiinasta Eurooppaan tulevan lastin muodostavat vilja ja kaikenlaatuiset kuivatut ja suolatut vuodot, "quebracho", joita käytetään m.m. nahkateollisuudessa. Kotimatalla poiketaan Brasilian satamissa Santos, Rio de Janeiro ja Victoria, joissa kaikissa lastataan "Santoksen kahvia". Silloin tällöin otetaan lastia myös Kanarian saarille vietäväksi. Euroopassa ovat purkaussatamia Danzig ja Gdynia, joskus myöskin Rotterdam. Suomeen tuodaan viljaa — maisia —, kahvia ja jonkin verran vuotia. Kaiken kaikkiaan kestää matka edestakaisin noin neljä kuukautta.

Näillä pitkillä noin 25 vuorokautta kestävillä Atlannin matkoilla muodostuu huomattavimmaksi tapaukseksi kerran viikossa sattuva toisen saman linjan laivan vastaanotto. Ja siksi onkin sähköttäjän tarkoin seurattava milloin kohtaminen tapahtuu. Sattuu kylläkin harvoin, että vastaan tulevat

huonompi, mutta uusia maita on löydetty (Hi!) ja monta uutta hyvää ja mielenkiintoista yhteyttä pidetty.

Ne harvat vapaahetket, jotka toimeni ja monien komennusten takia ovat jääneet, olen uskollisesti käyttänyt kuunteluun ja työskentelyyn.

Lopuksi kiitokseni ja terveiseni kaikille sekä hyviä dx:iä ensi vuodelle.

OH5OA.

Joulupukki toimii
TEIDÄN
määräystenne mukaan -
herrat perheenisät!

Mitä onnistunein joululahja jokaiselle perheenjäsenelle erikseen ja kaikille yhteisesti on Philips-radio! Antakaa lähimmän edustajamme esitellä eri mallit ja kuunnelkaa niiden jaloa ääntä. Tutustukaa myös edullisiin vähittäismaksuehtoihimme

Teillä on jo radio?

Mutta vastaako se kaikkia vaatimuksianne? Eikö sen tilalle pitäisi hankkia uusi ja uudenaikaisempi? Ajatelkaa, eikö joulu ole juuri oikea aika vaihtaa se parempaan — uuteen Philips-radioon!

Philipsin "suuret plussat": yksinapivirtitys, tuntovirtitys, "difuusori" ja vastakohtavahvistus. Lisäksi kymmeniä "pienempiä plussia": uutuuksia, parannuksia ja muita erikoisuuksia. Huomatkaa esim. punaiset putket.

Philips-edustajat Helsingissä:
HELSINGIN KAUPPAKESKUS OY.

I. Roobertink. 8

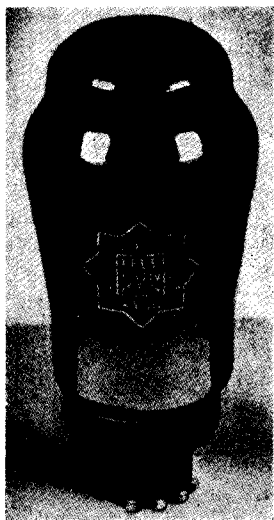
ja

HELSINGIN SÄHKÖ-OSKEYHTIÖ
Bulevardi 8.

PHILIPS *Sinfoninen sarja 38*

Edelleen maailman suurin radiotehdas!

MAINIO, PIENI LÄHETINPUTKI ON TELEFUNKEN AD 1

KÄYTTÖARVOT:

„A” luokassa

Hehkujänne	4 V	Hilaetujännite	45 V
Hekkuvirta	0,95 Amp.	Jyrkkyys	4 mA V
Anodijännite max	250 V	Läpäisyarvo	25 %
Anodivirta	60 mA	Vahvistuskerroin	4

„C” luokassa

25 Watin „inputilla” toimi AD 1 lähes vuoden ajan erinomaisesti
OH2NE lähettimessä pääteputkena

HINTA SMK. 225:—

laivat joutuvat toistensa näköpiiriin, mutta niiden laivojen kesken, joilla on radiopuhelin, järjestetään säännöllisesti puhelinyhteys. Puhelimen puutteessa vaihdetaan tietenkin vain radiosanomia. Kummassakin laivassa ollaan luonnollisestiikin kiinnostuneita kuulemaan uutisia sekä kotimaasta että Etelä-Amerikasta, saamaan selostuksia matkalla vallinneista sääsuhteista ja yleensä kaikesta, mikä koskee linjaa, kuten lasti- ja matkustajamäärästä, uusista satamamääräyksistä j.n.e.

Näitä laivojen keskeisiä yhteyksiä haluan tässä lähemmin kosketella. Niiden laivojen kesken, joilla on vain kipinälaitteet, tapahtuu yhteyden otto tietenkin 600 metrin aallolla. Tällaisia laivoja on viisi, eikä näiden kohtaamisesta siis tehdä etukäteen aikaisemmin kuin vasta niiden saavuttua kipinä-lähettimen kantasäteen sisäpuolelle. Putkiasemilla varustettujen laivojen vastaanotusta sen sijaan saa tiedon jo pari kolme päivää aikaisemmin. Varsin sopivaksi aaltopituudeksi on tällöin osoittautunut 90 metrin aalto ja 22,00 GMT yhteysaika heti SAG-pressin jälkeen.

Tässä yhteydessä lienee muuten ehken paikallaan mainita, että hiljattain saapuneen kiertokirjeen mukaan ovat S.H.Oy. ja Suomen—Etelä-Amerikan Linja neuvotteluun tukholmalaisen Tidningarnas Telegrambyrån kanssa saaneet oikeuden ottaa vastaan ja julkaista laivoissaan SAG-pressin. Nyt voivat siis näiden yhtiöiden laivojen sähköttäjät puhtaalla omallatunnona julkaista puheena olevat uutiset. Kuten tunnettua, sisältää tämä pressin alkupuolellaan yksinomaan Ruotsin uutisia, jotka eivät meikäläisiä suurestikaan kiinnosta, mutta ensimmäisen hiljaisuusajan jälkeen seuraa kyllä

sellaista, jonka maksaa vaivan ottaa vastaan. Paitsi SAG-pressiä otan myös englanninkielisen DLE:stä kello 20,00 GMT 29,50 metrillä ja LCJ:n pressin 50 metrillä 36 metrin päivystysajan jälkeen, kello 23,00 GMT.

Kuten edellä jo mainitsinkin, sujuvat 90 metrin yhteydet hyvin, mutta sen sijaan näyttää 36 m. olevan merkitykseltään toisarvoisempi. Allekirjoittanut on aina ”liikkeellä” 36 metrillä kello 21,00 ja 23,00, etelämpänä oltaessa myös kello 01,00, mutta laivojen kesken on harvoin saatu yhteyksiä tällä aallolla. Sen sijaan on Hanko OHM aina vastaanut OHHU:n qtc-kutsuihin lukuunottamatta heinä—elokuuta, jolloin en kuullut Hankoa 36 metrillä Kanarian saarien eteläpuolelle. Valmiita vastaamaan ovat myöskin Rio de Janeiro ja Buenos Aires, molemmat kuuntelevat 36 metrillä jokaisen tunnin alussa.

Palatakseni vielä laivojen keskeisiin yhteyksiin ei mielestäni olisi ainakaan haitaksi, jos ne Etelä-Amerikan linjan laivat, joilla on 90 metrin aalto, lähettäisivät kello 22,00 GMT ”in blindo” positionsa silloin kuin kipinälaivaa odotetaan vastaantulevaksi. Täten voisivat myös viimeainut seurata toisen matkan edistymistä, vaikkakaan itse eivät ole tilaisuudessa ilmoittamaan omaa positiotaan.

Muuten näyttää siltä kuin suomalaisten laivojen kesken 36 metrin liikenne olisi parina viime vuonna huomattavasti vähentynyt. Vain harvoin kuulee näet OH-laivoja tällä aallolla.

Lopuksi toivotan — kuulemiin Suomen Etelä-Amerikan laivat 36 metrillä.

AXT.

KERTOMUS SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄ- LIITON R.Y:N TOIMINNASTA VUODELTA 1937

Nyt päättyneen seitsemännentoista toimintavuoden alussa oli jäsenmäärä 173. Vuoden kuluessa on uusia jäseniä hyväksytty 61, jäsennumeroilla 196—256. Kuolemantapausten johdosta on jäsenluettelosta poistettu radiosähköttäjät Erik Forsblom, jäs. nr. 5, kuollut 20/1 —37, Kustaa Muilu, jäs. nr. 141, kuollut 14/6 —37, Niilo Kalervo Toiviainen, jäs. nr. 207, kuollut 20/10 —37, sekä Evald Hartikainen, jäs. nr. 8, kuollut 1/12 —37. Omasta pyynnöstään ovat radiosähköttäjät Sulo Jousti, jäs. nr. 18 ja Olavi Vuorela, jäs. nr. 151 saaneet eron päivämäärällä 1. 6. —37. Sopimattoman käyttäytymisen johdosta radiosähköttäjäpätevyystodistuksensa menettänyt radiosähköttäjä Gustaf Lund, jäs. nr. 49, on erotettu liitosta päivämäärällä 29. 5. 37. Jäsenlukumäärä on noussut 54, ollen siis nyt 227. Näistä 120 toimii laivasähköttäjänä, 4 siviilientokoneissa, 6 jäänmurtajissa ja 97 on joko vakituinen tai v.a. toimipaikka maissa.

Koska viime vuonna alkanen taloudellisen noususuunnan johdosta alkoivat myös elinkustannukset huomattavasti kohota, päätti johtokunta ryhtyä toimenpiteisiin uuden palkkaussopimuksen aikaansaamiseksi viime maaliskuun lopulla, jolloin neuvottelut uudesta palkkaussopimuksesta aloitettiin Suomen Höyrylaiva Oy:n kanssa. Pitkällisten neuvottelujen jälkeen allekirjoitettiin sitten uusi sopimus toukok. 18 päivänä, sen tullessa voimaan heinäk. 1 päivästä alkaen. Kirjallisesti on lisäksi 10 muuta laivanvarustajaa hyväksynyt uuden sopimuksemme.

Uuden palkkaussopimuksen mukaan on alin kuukausipalkka rahtilaivoissa 1900:— ja korkein 3000:— markkaa. Matkustajalaivoissa, sekä Itämeren että Pohjanmeren liikenteessä vastaavasti 2050:— ja 3200:—. Yhdistetyissä matkustaja- ja rahtilaivoissa alin 1950:— ja korkein 3100:—. Viimeksimainittu ryhmä on uusi. Valtameriliikenteessä maksettava lisämaksu on 250:— markkaa kuukaudessa ja ylityötuntikorvaus 18:— markkaa. Matka- ja päivärahat on myös määrätty, sekä sähköttäjän rinnastaminen arvojärjestykseen näiden laivan päällystöön. Tässä siis tärkeimmät muutokset. Toukokuun 29 päivänä pidetty yleinen liittokokous hyväksyi yksimielisesti uuden palkkaussopimuksemme.

Tähän saakka ei liittomme ja siviilientoimikennettä harjoittavan Aero Oy:n välillä ole ollut palkkaussopimusta lentokoneradiosähköttäjien varten. Koska k.o. liikenteessä palvelevat radiosähköttäjät ovat liittomme jäseniä, joka sääntöjensä mukaan huolehtii kaikkien jäsentensä taloudellisista eduista ja kun heidän palkkaussopimuksensa ovat käytännöllisesti katsoen pysyneet samalla, ainakin nykyisiin olosuhteisiin katsoen epätydyttävällä tasolla, millä ne olivat lentoliikenteen alussa, ryhtyi liittomme viime marraskuussa neuvotteluihin Aero Oy:n kanssa palkkaussopimuksen aikaansaamiseksi mainitun yhtiön ja liittomme välille. Neuvottelut ovat kuitenkin vielä tällä hetkellä kesken.

Viime vuosikokouksessa jätettiin toimistohuoneen vuokraaminen liitolle myöhemmin koollekutsuttavan liittokokouksen ratkaistavaksi, kun ensin olisi saatu kokemusta silloin päätetyn uuden jäsenmaksujen perimistavan tuottamista tulokista, sekä näin päästy varmuuteen liiton taloudellisesta kantokyvystä asiassa. Yleinen liittokokous, joka pidettiin toukokuun 29 p:nä, päättikin vuokrata liitolle oman toimiston, varsinkin kun liiton jäsenmäärän huomattavan nousemisen vuoksi sen hankkiminen oli käynyt entistäkin välttämättömämmäksi. Maiittakoon, että toimistossa on tähän mennessä käynyt 182 jäsentä.

Radiosähköttäjäpula, joka alkoi jo keväällä vuonna 1936, on uusien laivastojohtajien johdosta jatkunut kuluneenkin vuotena, lukuunottamatta muutamia viikkoja maalisi- ja syyskuun alussa päättäneiden radiosähköttäjäkursien jälkeen. Tämän johdosta oli jälleen pakko ottaa ulkolaisia sähköttäjiä, joita loppukesällä oli jo yli 10 suomalaisessa laivassa. Nytkin on vielä kuudessa laivassa ulkolainen sähköttäjä. Mutta kun myös ulkomailla vallitsevan radiosähköttäjäpulan johdosta alkoi ulkolaistenkin sähköttäjien

hankkiminen tuottaa vaikeuksia, antoi Posti- ja lennätinhalitus kesäkuussa eräille sotilasradiosähköttäjille v.a. pätevyystodistukset, jotka olivat voimassa syyskuun loppuun saakka. Viisi tällaisen todistuksen saanutta sotilasradiohäköttäjää olikin sitten kesäaikana rahtilaivoissa. Monet sähköttäjät eivät voineet pitää kesälomaansaakaan, kun sijaisia ei ollut saatavissa. Koska ensi vuoden alussa tarvitaan suurempi velvollisuudesta, eivät nyt vuoden vaihteessa päättyviltä radiomäärä sähköttäjiä yhdellä kertaa, silloin kun päättyy noin 30:lle kauppalaivalle annettu erivapautus radiolaitteiden pitosähköttäjäkursseilta valmistuvat sähköttäjät vieläkin riitä, vaan sähköttäjäpula tulee jatkumaan ensi vuonnakin. Tämän johdosta onkin liitto pyytänyt radioviranomaisia aloittamaan uudet sähköttäjäkursit heti ensi vuoden alusta. Tämä näin pitkäaikaiseksi jäänyt radiosähköttäjien puute on haitannut varsin suuresti liiton toimintaa sekä tuottanut monia ikävyyskiä liitolle.

Helsingissä pidettiin viime toukokuun 20—21 päivinä Pohjoismaisten konemestarijärjestöjen yhtymän 12:n kongressin yhteydessä Pohjoismaiden merenkuluteknillinen konferenssi, jonka esitelmä- ja keskustelutilaisuuksissa oli läsnä arvovaltainen kotimainen ja skandinaavinen edustajisto. Sekä konferenssissa, että sen yhteydessä järjestetyissä eri tilaisuuksissa oli myös liittolamme kunnia olla edustettuna. Suomen Konemestariiliitolle, joka toimi sekä konferenssin järjestäjänä että sen eri tilaisuuksien isäntänä, ilmoituimme tässä parhaasti kiitoksemme liitollemme osoitetusta huomaavaisuudesta.

Koska nykyisestä merimieslaista ei selvästi ilmene mihin ryhmään radiosähköttäjät laivoissa kuuluvat, ja kun tämä lain puutteellisuus käytännössä on aiheuttanut lukuisia selkokausia, jätti liittomme viime lokakuun 26 päivänä kirjelmän merimiesten työkalakia varten asetetulle komitealle, että mainittu komitea ottaisi nyt valmisteilla olevaan lakiehdotuksen selventävän määräyksen radiosähköttäjien kuulumisesta laivojen päällystöön.

I.F.R:n kolmannessatoista vuosikokouksessa, joka pidettiin Antwerpenissä viime huhtik. 15, 16 ja 17 päivinä, oli liittomme edustettuna valtakirjalla, joka oli annettu I.F.R:n nykyiselle sihteerille herra J. Madsenille. Kesäkuun alussa muutettiin I.F.R:n keskuustoimisto Lontoosta Köpenhaminaan.

Molempien tänä vuonna päättäneiden radiosähköttäjäkursien osanottajille on liitto järjestänyt kahvikutsut, joissa tilaisuuksissa heille on selostettu liiton toimintaa, palkkaussopimuksemme noudattamista, sekä olosuhteita yleensä ammatissamme.

Viime vuosikokouksessa annettiin johtokunnalle valtuudet mahdollisten arpajaisten toimeenpanemiseksi liiton toiminnan tukemiseksi. Harkittuaan perusteellisesti tällaisten arpajaisten onnistumismahdollisuuksia alan asiantuntijan kanssa, ei johtokunta kuitenkaan ole katsonut voitavansa ryhtyä ajateltujen arpajaisten toimeenpanemiseen vielä tñää vuonna, varsinkin kun toiminta uuden palkkaussopimuksen saamiseksi keväällä muodostui niin aikaavieväksi.

Liittomme on julkaissut kuusi kaksoisnumeroa äänenkannattajaamme Radio OH:ta yhdessä Suomen Radioamatööriliiton r.y. kanssa. Liittomme osalta on lehteä toimittanut puheenjohtajamme herra Veijo Meklin. Tässä yhteydessä lausuu johtokunta parhaat kiitoksensa lehteä kirjoituksillaan avustaneille jäsenille y.m., toivoen edelleenkin jatkuvaa avustusta.

Jäsenmaksu on ollut laiva- ja lentokoneradiosähköttäjiltä 200:— ja muualla toimessa olevilta 100:— markkaa vuodessa. I.F.R:lle lähetetyn jäsenmaksun suuruus oli tänä vuonna 1668:45, edellisenä vuonna sen ollessa 1447:10. Kuluneen vuoden jäsenmaksun on tilinpäätöksen mennessä suorittanut 168 jäsentä, edellisenä vuonna vain 88 jäsentä. Jäsenmaksusaatavien yhteinen summa oli tällöin 9980:—, sen ollessa viime vuonna 14545:— markkaa. Tilanne on siis tässä suhteessa huomattavasti parantunut, varsinkin kun otetaan huomioon jäsenmäärän kasvu 54:llä jäsenellä. Viime vuosikokouksen

CQ OH de HELVAR!

Parhaiten ulkomaisten sekä oman tehtaamme valmistamia radio-osia, tarvikkeita sekä valmiita laitteita täydellinen ja kiintoisa valikoima. Käykää katsomassa!

Erittäin puhdasäänisiä kide- ja hiilimikrofoneja suuri valikoima eri tyyppinä.

Kovaäänisiä ulko- ja sisäkäyttöä varten sekä säteettäviä suuntaisheijastimilla. Erikoisia lujarakenteisia, vesitiiviitä ulkoilmakovaäänisiä.

UTC-merkkisiä amerikkalaisia pienjaksomuuntajia. Omassa tehtaassamme valmistettuja verkko- ja pienjaksomuuntajia sekä kuristimia.

Cosmocord äänilevykoneistoja. Sähköäänirasioita.

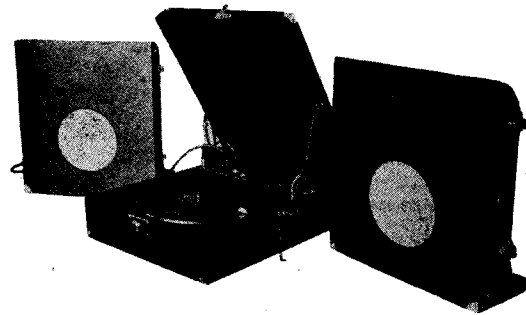
Mittalaitteita.

Vahvistinlaitteita, sekä kiinteitä että liikuteltavia.

Keskusradiolaitteita.

Komentolaitteita.

Tässä eräs paljon kiitosta saanut vahvistinmallimme: PUIJO. Helposti siirrettävä, kevyt. Rakennettu kahteen matkalaukuun, joissa toisessa gramofoni vahvistimeen ja toisessa kovaääniset kaikulevyineen. 15 W. Hinta täydellisenä 6000:—.

HELVAR

HELSINKI — ALBERTINKATU 36

Hauskaa Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

toivottaa Radio OH kaikille ilmoittajilleen, lukijoilleen ja ystävilleen

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON R.Y.

vuosikokous pidettiin Helsingissä "Konservatorion" yläsalissa jouluk. 11. päivänä ja oli sinne saapunut 27 jäsentä, jonka lisäksi 8 jäsentä oli edustettuna valtakirjoilla. Avattuaan kokouksen, lausui liiton puheenjohtaja Veijo Meklin muistosanoja kuluneen vuoden aikana kuolleista neljästä jäsenestä, joiden muistoa kokouksessa läsnäolleet kunnioittivat seisaalleen nousten hetken hiljaisuudella. — Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Thor Damen ja sihteeriksi Aarne Nylund, sekä pöytäkirjan tarkastajiksi Kurt Aschan ja Harald Enberg.

Liiton sihteerin luettua edellisen kokouksen pöytäkirjan ja toimintakertomuksen kuluneelta vuodelta, jotka molemmat hyväksyttiin muistutuksitta, selosti rahastonhoitaja liiton taloudellista tilaa tilikauden päättyessä. Jäsenmaksuja oli tullut huomattavasti enemmän kuin edellisellä vuonna ja oli ylijäämä seuraavalle vuodelle 17.854:85, kun se tälle vuodelle oli 11.347:40. Jäsenmaksusääntöä oli lisäksi 9.980:—. Liiton omaisuuden arvo oli 7.245:50. Menojen kokonaissumma oli 33.525:85. Johtokunnalle myönnettiin yksimielisesti tili- ja vastuuvapaus.

päätöksen mukaisesti on tänä vuonna ensi kertaa peritty jäsenmaksuja postiennakolla, joka seikka osaltaan on suuresti vaikuttanut tilanteen paranemiseksi. Valitettavasti vain monet jäsenet ovat jättäneet postiennakonkin lunastamatta.

Toimipaikkojen vaihdoksia on kuluvan vuoden kuluessa ollut yhteensä 148, kun niitä edellisellä vuonna oli 73. Noin 95 % näistä toimipaikoista ovat jäsenet saaneet liiton kautta, joko suoraan tai välillisesti. Useimmat laivanvarustajat ovatkin tottuneet kysymään tarvitsemiaan sähköttäjiä suoraan liitosta. Jäsenen olisi vaan entistä täsmällisemmin huolehdittava pestaus y.m. muutossuositusten pikaisesta tiedoittamisesta liitolle, sillä tänäkin vuonna on liitolle koitunut ikävyvyyksiä ja turhia kuluja tällaisten ilmoitusten laiminlyönnin johdosta.

Päitsi jäsentensä välistä kirjeenvaihtoa on liitto ollut kirjeenvaihdon kautta yhteydessä myös I.F.R.:n, sekä Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Eestin vastaavien radiosähköttäjäjärjestöjen kanssa. Liiton toiminnan vilkkautta kuluneena vuonna osoittaa varsin selvästi myös kirjeenvaihdon huomattava lisääntyminen. Saapuneiden kirjeiden lukumäärä oli nimittäin 586, sen ollessa edellisellä vuonna 302, sekä lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 905, kun edellisellä vuonna niitä oli vain

Johtokunnan vaalilippujen laskemisen jälkeen todettiin, että puheenjohtajaksi oli tullut valituksi Yrjö Luomanmäki. Varapuheenjohtajaksi Väinö Poutiainen, mutta hänen kieltäytyttyä toimipaikkansa vuoksi ottamasta tätä tointa, tuli hänen jälkeensä eniten ääniä saanut Tauno Hartikainen valituksi varapuheenjohtajaksi. Sihteeriksi tuli Erkki Koivisto, sekä varajäseniksi Kurt Lindroos, Harry Lindroos, Jaakko Holopainen, Tauno Launis ja Yrjö Jalkanen. Tilintarkastajiksi valittiin Frej Sjöberg ja Aate Heimo sekä varalle Huugo Bollström ja Birger Savander.

Tulo- ja menoarvioehdotus seuraavalle vuodelle hyväksyttiin sellaisenaan, jäsenmaksujen jäädessä entiselleen. Liittomme osalta suoritettava ylimääräinen maksu Kairon pika-tiedotuskonferenssiin lähetettävän I.F.R.:n edustajan kustannuksia varten päätettiin periä liiton jäseniltä erikoisella ylimääräisellä verolla, jonka jäsenet suorittavat liitolle vuoden 1938 jäsenmaksujen yhteydessä siten, että 200 markan jäsenmaksun suorittavat jäsenet maksavat Smk. 15:— ja 100 markan jäsenmaksun suorittavat jäsenet maksavat Smk. 7:50. Lisämaksusumman voi lähettää myös kotimaisina postimerkeinä.

Äänenkannattajamme Radio OH:n tähänastinen toimittaja Veijo Meklin luopui lehden toimitustehtävistä erinäisin perustein, jotka kokous hyväksyi. Siitä uhrautuvasta työstä,

251 kappaletta, eli siis yhteensä tänä vuonna 1491 klp. vastaten 553 kpl. edellisellä vuotena, lisäyksen ollessa siis lähes kolminkertainen.

Virallisia johtokunnan kokouksia on pidetty neljä, sekä yksi liittokokous, kuten jo aikaisemmin mainittiin. Varsinaisten kokousten lisäksi ovat johtokunnan jäsenet varsin usein joutuneet sekä neuvottelemaan että toimimaan liiton ja jäsenten eduksi monissa sellaisissa yksityistapahtumissa, joiden luottelu tällaisen toimintakertomuksen puitteissa ei ole edes mahdollista. Tärkeimpänä saavutuksena voidaan kuitenkin pitää uuden palkkausopimuksen aikaansaamista.

Varsinaisina jäseninä ovat johtokuntaan kuuluneet: puh. johtajana Veijo Meklin, varapuh. johtajana Yrjö Luomanmäki ja sihteerinä Erkki Koivisto, sekä varajäseninä Jaakko Holopainen, Eevald Hartikainen, Tauno Hartikainen, Tauno Launis ja Erkki Eronen. Tilintarkastajina ovat olleet Thor Damen ja Reino Liukkonen, sekä varalla Huugo Bollström ja Kullervo Blomqvist.

Helsingissä, 11 p:nä jouluk. 1937.

Erkki Koivisto.
sihteerinä.

Joulun säveljuhla on kohta ovella

ASA radio

Yllättäkää perheenne joululahjalla, josta on kestävä iloa.

ASA-radio on suomalaisen työn, taidon ja tekniikan hieno mestarinäyte ja riemulla vastaanotettu »koko perheen joululahja».

Myyjä kautta maan!

KOTIMAINEN

ASA-radio

kotinne vastaanottimeksi

Tehdas: ASA RADIO OY. Turku — Tukuttain: OY KONCENTRA AB. Helsinki — Edustaja Helsingissä: Toiminimi SELI Kaisaniemenkatu 7. Puh. 62 801

SRAL:N ASEMIEN KÄYTTÄMIEN KVARTSIKITEITTEN PERUS-JAKSOLUVUT

"Radio OH:ssa" olleen kehoituksen mukaan ovat seuraavat, allamainitut jäsenet lähettäneet toimitukselle ilmoituksen käyttämiensä kvartsikiteitten jaksoluvuista. Seuraavassa myös viime numeron ilmestymisen jälkeen tulleet ilmoitukset:

3.5 mj.

OH2OF	3500	kj.	OH5NR	3574	kj.
OH1NF	3508	"	OH6NF	3574	"
OH2NB	3512	"	OH2ND	3575	"
OH2NT	3515	"	OH6NS	3576	"
OH5NR	3521,5	"	OH5OA	3582	"
OH7NJ	3521,5	"	OH2ND	3582	"
OH3NG	3522	"	OH6NL	3584	"
OH1NF	3522,5	"	OH6NG	3595	"
OH2NM	3530	"	OH1NF	3596	"
OH2OT	3535	"	OH5NR	3600	"
OH5OH	3540	"	OH2NM	3601	"
OH5NR	3550	"	OH2NT	3610	"
OH5NX	3550	"			
OH3NA	3552	"	OH2NM	7010	kj.
OH2NM	3553	"	OH2OF	7050	"
OH3OK	3555	"	OH2NM	7050	"
OH5NX	3556	"	OH2NM	7070	"
OH2PW	3557	"	OH2NT	7089	"
OH2NM	3558	"	OH2ND	7150	"
OH3NA	3558	"	OH6NR	7150	"
OH5NX	3562	"	OH6NN	7162	"
OH2NB	3565	"	OH6NS	7175	"
OH1NF	3574	"			

mitä hän lehden hyväksi oli tehnyt, lausui kokous hänelle kiitoksensa. Hänen seuraajakseen valittiin yksimielisesti liittomme nykyinen puheenjohtaja Yrjö Luomanmäki. Lehden toimituskuntaan valittiin Väinö Poutiainen, Jaakko Holopainen ja Erkki Koivisto. Sen jälkeen myönnettiin omasta pyynnöstään ero liiton jäsenyydestä Yrjö Kotiaholle, Ahto Lehmusvaaralle ja Johannes Rissaselle. Björn Zimmermannin ehdotus ylityötuntimaksun tarkistamisesta liiton palkkaus-sopimuksessa ei kokouksen päätöksen mukaisesti aiheuttanut tällä kertaa toimenpiteitä.

Liiton monivuotiselle puheenjohtajalle Veijo Meklinille, hänen nyt luovuttuaan tästä toimestaan, julkitoi kokous yksimielisesti kiitollisuutensa siitä tarmokkaasta ja uhrautuvasta työstä, mitä hän menestyksellisesti on tehnyt liiton hyväksi sen perustamisesta saakka. Tunnustukseksi hänen ansiokkaasta toiminnastaan, kutsui kokous hänet liiton kunniapuheenjohtajaksi ja -jäseneksi, sekä päätti ostaa hänelle muistolahjan. — Liiton nykyiselle puheenjohtajalle Yrjö Luomanmälle annettiin yksimielinen tunnustus hänen nyt tul-tuaan toimineeksi 10 vuotta liiton varapuheenjohtajana.

Vielä keskusteltiin liiton jäsenille aiotusta sormuksesta, jonka hankkeen toteuttamiseksi valittiin erikoinen toimikunta. Tämän toimikunnan jäseniksi valittiin Yrjö Luomanmäki, Jaakko Holopainen ja Fjalar Axelqvist. Virallisen kokouksen päätyttyä kello 21.00, jatkettiin vielä yhdessäolaa sinne saapuneiden vieraiden kanssa.

OHM 36 METRILLÄ

Allaolevasta taulukosta käy selville Hanks Radion kuuluvaisuus matkalla Rotterdamista Rio de la Plataan, ajalla 13/10—8/11 1937. Päiväntasaajan pohjoispuolella oli yhteyden saanti helppo, mutta eteläpuolella huononi kuuluvaisuus nopeasti ja katkesi lopullisesti Pernambucon kohdalla. Tämä johtui pääasiassa siitä, ettei vastaanottimeni ollut varustettu "bandspreadilla", joten muut asemat, joiden aaltopituus oli hyvin lähellä OHM, häiritsivät pahasti ja tukkivat myöhemmin "bandin" kokonaan. Pitemmät selostukset kuuluvaisuudesta tällä matkalla ovat tarpeettomia, sillä taulukosta käy ilmi kaikki qrm, qrn y.m. häiriöt.

Lähetin on aina toiminut tyydyttävästi, ja Rio de Janeiron kohdalla oli minulla qso GKT, välitti muun muassa neljä qtc eräälle englantilaiselle laivalle. GKT ilmoitti qrk. Eräs paha puoli lähettimessä nähdessä on se, että verkkojännite vaihtelee huomattavasti sähköttäessä. Tästä pahasta ei pääse muuten kuin käyttämällä akkumulaattoria virtalähteenä, mutta ne ovat usein 60 voltin nurkilla, eikä niistä ole silloin suurtakaan hyötyä. Paras olisi kun hätäakkumulaattorien jännite olisi sama kuin verkon, mutta lisäkustannuksiin eivät laivanvarustajat halua ryhtyä.

Monet ovat varmasti huomanneet, että yhteyden saanti Hankoon on helpompaa matkalla etelään kuin esim. "rapakon" yli. En tiedä mistä tämä johtuu. Kaikesta huolimatta onnistuin saamaan aika hyviä yhteyksiä Pohjois-Amerikan puolelta. Sivuuttaessamme Anticostin matkalla Montrealiin olin qso OHM. Kotimatalla Eurooppaan olin useampia kertoja yhteydessä Hangon kanssa, m.m. samana iltana kun olimme jättäneet Louisburgin (Nova Scotia), ja myöhemmin kun olimme abt. New Foundlandia.

Jos yhteyden saanti oli vaikeaa, niin oli kuuluvaisuus sekä lyhyillä että pitkillä aalloilla hyvä. Niinpä kuulin ainoastaan päivänmatkan päästä New Foundlandiasta, 600:lla OXB qrk qsa 2. Kuuluvaisuus 90:llä oli myöskin erittäin hyvä. Samana iltana kuulin OHHB, OFBS, OHXY etc. Nämä asemat kuulin sitten joka ilta 90:llä Eurooppaan asti.

Kuuntelu lyhyillä aalloilla tarvitsee paljon paremmat vastaanottolaitteet kuin kuuntelu pitkillä aalloilla, ja sen tähden ovat monet laivasähköttäjät rakentaneet itselleen omat

— **Sumuvaara merellä häviää?** Lukemattomat ovat ne onnettomuudet, jotka sumu ja siitä johtuva huono näkyvyisyys ovat aikojen kuluessa aiheuttaneet laivoille ja lentokoneille. Nyt on tehty keksintö, joka tekee näkymättömän näkyväksi ja poistaa sumun vaarat: Alridge-ilmaisim. Kuten tunnettua, ihmisilmä kykenee havaitsemaan ainoastaan määrätyn pituiset valoaallot ja nimenomaan näillä valoaalloilla on se ominaisuus, että ne eivät läpäise sumua. Näitä lähinnä ovat asteikossa infrapunaisten säteet. Erikoislevyjä ja suodattimia käyttäen voidaan valokuvata esineitä niiden infrapunaisten valoheijastusten mukaan. Jo nämä säteet läpäisevät sumua huomattavasti paremmin kuin näkyväiset valonsäteet. Infrapunaisten säteitten alapuolella asteikossa ovat eräät säteet kokonaan riippumattomia auringon säteilystä. Jokainen kiinteä esine, jonka lämpötila on yläpuolella absoluuttisen nollapisteen — jota lämpötilaa ei ulkoisessa luonnossa yleensä saavutetakaan — sinkoo ympärilleen eränlaisia lämpösäteitä. Esine voi olla varsin "kylmä" tavallisen ksiteksen mukaan, mutta silti se säteilee lämpösäteitä. Niinpä jäävuorikin niitä sinkoo ympärilleen. Alridge-ilmaisim on herkkä juuri näille säteille ja nämä säteet läpäisevät sumun vielä paremmin kuin infrapunaisten valo. Alridge-ilmaisinputket "näkevät" esineet, kuten jäävuoret, kymmenkin kilometrin päässä, mutta kirkkaat valot, kuten majakat y.m.s. saattavat näkyä neljänkymmenen kilometrin päähän. Alridge-ilmaisimella on useitakin käyttömuotoja — sen avulla havaitaan sodassa vihollisen lentokoneet, vaikka ne lentäisivät pilvien yläpuolellakin, jonne etsijävalonheittimen keila ei koskaan ulotu.

vastaanottimet. Kytinkaasvoja ja tyyppejä löytyy yhtä paljon kuin ukkeliakin ja sen vuoksi olisi hauskaa nähdä tämän lehden palstoilla pieni "kapitelli" hyvästä lyhytaaltovastaanottimesta (ei superi, sillä niitä ei saada kunnollisesti trimmattua laivoissa). Tästä asiasta ovat varmasti radioamatööritkin innostuneita ja siksi odotammekin jotain "repäisvää", toivoo...

Taulukko OHM:n kuuluvaisuudesta.

Pv.	Aika GMT	QRK		Huomautuksia
		QSA	R	
13.10	21.00	3	6	QRM fm 600 m, bad conds, Psn abt Isle of Wight, Eng. Channal.
14.10	21.30	3	5-6	Vy qrm, qso OHM joka ilmoitti qrk qsa 5.
15.10	21.00	3	6-7	qrm, no qso, Psn abt Finistervue. 36 m tuntui olevan "tukossa".
	23.00	4	8-9	fb qrk. Sain heti qso, ohm ilm. qsa 3.
17.10	21.00	2/3	5	aika paljon qsb. OHM ilm. qrm.
	23.00	3	6	parempi kuin 21.00.
18.10	21.00	3	6	qrm, hiukan qsb. qso ohm joka ilm. qrk qsa 5.
19.10	21.00	2/3	5	qrm, qsb, huono qrk! Canaries.
20.10	23.00	1/2	5	qrk huono, mutta parempi kuin 19.10.
21.10	21.00	3	5	qrk, paljon parempi kuin 21.00.
	23.00	5	8	LSD 2 noqrm. OHM ilm. qsa 5. hyvä qrk, no qrm. OHM ilm. qsa 3.
22.10	21.00	4	8	parempi qrk kuin 21.00. fb! OHM ilm. qsa 5.
	23.00	5	9	vy qrm, qsb.
23.10	21.00	3	7	väh. qrm. pitempi qso OHM joka ilm. qsa 4.
	23.00	3/4	7/8	qsb, qrm, huono qso, ohm ilm. qsa 2/3.
24.10	21.00	2/3	5/6	qrk, no qrm. Ohm ilm. qsa 2/3.
	23.00	4	7	OHM kuului erittäin heikosti. kova sade aiheutti huonon qrk, no qrm, OHM ilm. qsa 3 qrm. OHM ei kuultu. Psn abt 700 S of Cri. SAG tulee huonosti myöskin. kuulin OHM hyvin huonosti. qsb, qrm. Olin kuulevinani OHM answ. mutta ei tullut qso.
25.10	21.00	2/3	6	OHM nix. qto to Ranua, jonka annoin "blind tfe". kuulin ohm hyvin huonosti, OHM qsl my "blind tfe". 01.00 kuulin OHM heikosti BC:sta samalla qrg ja qso oli huono. Muuten oli qrk 36:lla fb. Psn abt 1 vrk. fm päiväntasaaja.
	23.00	2/3	6	OHM ei kuulu. Olin taas "blind tfe" rptd 2 kertaa. Ei vielä qsl. "blind tfe" to Hki. kuulin ohm qsa! OHM qsl 2 qte "blind".
26.10	21.00			OHM hyvin huonosti. Sain rcvR:in trimmattua ja OHM tuli hyvin, qrm. Qso ohm joka ilm. qsa 4.
27.10	21.00	3	6/7	vy qrm. Osp:d qte fm SMFA to LGB, SMFA:lla konevika abt PSO. qrm! qrm!
28.10	21.10			OHM melkein qrg. Ei voi lukea enää.
29.10	21.10			kuulin OHM "qrm:n kera" 22.55 qspd fm G4W9 qtc 4 to GKT joka ilm. qrk.
30.10	21.00	3	7	Tämän jälkeen katkesi kokonaan OHM:n kanssa.
31.10	23.00	3		
1.11	23.00			
2.11	01.00			
	21.00			

"Joker".